

Advent s balkánským šperkem

4.12.2014 Právo

Ludmila Žlábková

Soubor zhruba 150 předmětů, především spon, šperků či opasků z let 1850 až 1920, se sešlo na výstavě Země ornamentu, kterou dnes zpřístupní Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

Vystavené exponáty jsou součástí zdejší sbírky Waldes, kterou muzeum spravuje od roku 1977, a spojuje je místo původu, kterým jsou balkánské země.

Exponáty k vystavení připravovali muzejníci tři roky. „Většinu předmětů bylo totiž nutné restaurovat, neboť se nacházely ve velmi špatném stavu. Jejich obnova přišla na více než osm set tisíc korun. Restaurováno ale bylo asi jen 2,5 procenta celé sbírky. Exponáty balkánské provenience tvoří asi pět procent souboru,“ upozornila kurátorka výstavy Kateřina Hrušková a připojila několik poznámek ke specifikům balkánského šperku.

„Jedná se o velmi zdobné a rozmanité předměty, vyrobené z nejrůznějších tradičních materiálů, včetně zlata, stříbra, železa, ale i mosazi, různých drahých kamenů, kůže či perleti. Vystavujeme zejména ženské šperky, ale zdobné jsou i mužské ozdoby. Všechny jsou vysoce řemeslně zvládnuté, jsou charakteristické svými velkými rozměry,“ vyjmenovala muzejnice s tím, že balkánský šperk výrazně převyšoval hodnotu vlastního oděvu. Byl jeho dominantou.

Rozsáhlý soubor Waldesova muzea spínadel a knoflíků byl poprvé představen veřejnosti v roce 1918. U zrodu muzea, jež sídlilo v pražských Vršovicích, stál pražský továrník Jindřich Waldes, majitel firmy na výrobu drobného kovového zboží -především galanterii a stiskací knoflíky - patentky, která je dodnes známá pod jménem Koh-inoor. Muzeum po válce zaniklo a až koncem 70. let přišla jedna jeho část do Jablonce, kde se stala součástí stálé expozice. V roce 1999 byla sbírka, jež dokumentuje zapínání lidského oděvu od pravěku po secesi, prohlášena kulturní památkou.

„Protože je adventní čas, připravili jsme pro návštěvníky již na tuto sobotu doprovodný program, inspirovaný balkánskou vánoční tradicí, a to zdobením vánočního polena, kterému se říká badnjak,“ zve na odpolední tvůrčí dílnu lektorka Jaroslava Novotná.

Jejich obnova přišla na více než 800 tisíc korun Kateřina Hrušková

Foto popis| Vlastní výstava začne již dnes v 17 hodin slavnostní vernisáží. Přístupná bude do 12. dubna příštího roku.

Foto autor| Foto PRÁVO - Ludmila Žlábková

Regionální mutace| Právo - Severovýchodní Čechy